

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Velenovy

1925–1949

Inventář

EL NAD č.: 1570

AP č.: 682

Eva Ulrichová

Klatovy 2019

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původce archiválií archivního fondu: Místní školní rada Velenovy (1868–1949)

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada ve Velenovech vznikla pravděpodobně podle uvedeného zákona v roce 1868. V té době byla Obecná škola ve Velenovech jednotřídní. Původní školní budova z roku 1815 shořela 21. června 1878. Škola byla prozatímně umístěna v domě čp. 76. Dne 8. července 1878 rozhodla komise c. k. Okresní školní rady v Klatovech o stavbě nové školní budovy. Výstavbou dvoutřídní školní budovy čp. 83 byl pověřen Václav Kába, inženýr a stavitel z Kolince. Stavba byla zahájena 15. července 1879. Kolaudace se konala 26. listopadu 1879. Od 1. ledna 1883 byla škola rozšířena na dvoutřídní. Dne 21. února 1913 se sešla komise ohledně schválení místnosti pro třetí třídu. Ta rozhodla o úpravách ve školní budově tak, aby třetí třída měla samostatnou místnost.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Dne 16. ledna 1921 byla na schůzi obecního zastupitelstva provedena volba nové Místní školní rady ve Velenovech. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Podle tohoto nařízení byla dne 21. července 1941 jmenována Okresním úřadem v Klatovech nová Místní školní rada ve Velenovech. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Dne 29. března 1944 předal

předseda bývalé místní školní rady veškerou agendu Františku Muchovi, starostovi obce ve Velenovech.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 17. prosince 1945 se konala první schůze obnovené Místní školní rady ve Velenovech.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány s dokumenty školy 11. června 1956 – přír. č. 102/56 Národní školou ve Velenovech.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1925–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 1 úřední knihu (0,02 bm) z roku 1925–1949 a 1 karton spisů (0,11 bm) z let 1941–1947.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

I. Úřední knihy
    Správní knihy

II. Spisový materiál
    Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje 1 knihu zápisů ze schůzí z let 1925–1949, které poskytují přehled o složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Z úřední korespondence s okresním školním výborem můžeme získat informace z roku 1941 o zřízení Újezdní měšťanské školy ve Stříbrných Horách, pod kterou obec Velenovy spadala. Dále fond obsahuje účetní závěrky školní obce za roky 1945 a 1946 z let 1946–1947.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2018 a archivní pomůckou jej opatřila v roce 2019 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 15. 1. 2019

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Velenovy*, kniha inv. č. 232.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Velenovy*, knihy inv. č. 1, 2.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

I. Úřední knihy

Správní knihy

1	Zápisy ze schůzí (24. 7. 1925–15. 11. 1949)	1925–1949	ukn 1
---	---	-----------	-------

II. Spisový materiál

Spisy

2	Úřední korespondence – okresní školní výbor	1941	kar 1
3	Účetní závěrky školní obce	1946–1947	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Velenovy
Značka archivního fondu:	MŠR Velenovy
Časové rozmezí:	1925–1949
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 úřední kniha, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah v bm:	0,13
Stav ke dni:	15. 1. 2019
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 15. 1. 2019 – čj. SOAP/40-54/2019